

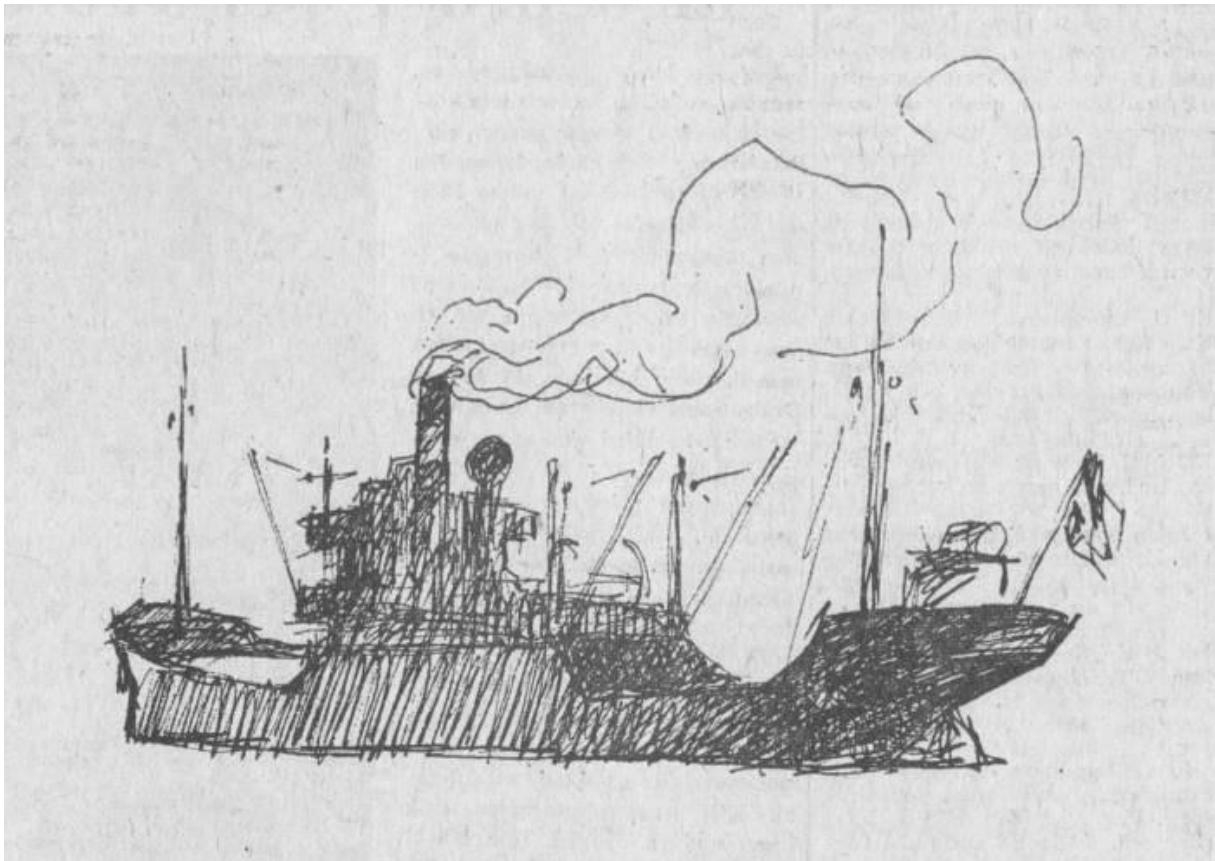
2022-05-23

Rederiaktiebolaget Roslagen och ångaren *Roslagen* [II]

För någon vecka sedan berättade vi om Carl Gustaf Thulin och uppstarten av Rederiaktiebolaget Roslagen 1898 och om rederiets första ångare med namnet *Roslagen* [I] som inköptes begagnad 1910. Den ångaren såldes sedan 1915. Tio år senare var det dags för rederiets andra ångare med detta namn, *Roslagen* [II]. Denna gång blev det ett nybygge.

Rederiets huvudredare Carl Gustaf Thulin hade avlidit 1918 och efterträts av sonen Per Gustaf Thulin som då också tog över faderns firma Nordström & Thulin. Sonen tog även över faderns konsulära engagemang för Italien och blev landets generalkonsul.

Den nybyggda *Roslagen* [II] sjösattes den 10 mars 1925 vid Lindholmens varv i Göteborg.

Roslagen [II] var byggd som en av Lindholmens standardtyper vid denna tid. Hon mätte LxB =81×13 meter och hade ett medeldjupgående på 5,5 meter vid full last. Bruttotonnaget var på 1 864 ton och dödviktskapaciteten inklusive bunkers var på cirka 3 050 ton.

Maskineriet utgjordes av en vid verkstaden byggd ytkondenserande trippelångmaskin på runt 1 050 ihk. Hon var försedd med stora luckor, höga lägångar och hinderfria däck med vinscharna placerade på poopen, bryggan och backen och lämpade sig utmärkt för trälaster.

Provturen skedde den 18 maj 1925. GHT's reporter var med och skildrade hänfört sin upplevelse. Följande utdrag ur reportaget får säkert ett ångbåtshjärta att klappa lite extra:

"Det låter kanske egendomligt, men det var verkligen en nu för tiden mindre vanlig sensation, som bereddes deltagarna i den igår omnämnda provturen med Lindholmens senaste nybyggnad, Man har blivit så hemmastadd med de mer eller mindre skorstenslösa motorfarygen och dieselmaskinernas öronbedövande rassel, att man nästan fick en känsla av nyhetens behag vid åskådandet av Roslagens höga bolmande skorsten och förnimmelsen av tripleångmaskinens lugna taktfasta slag i det fjädrande skrovet. Man kände den heta luften midskepps från pannor och ångrör, oset av smörjolja och maskinrumsvärme, det väste och pöste och pistonerna dunkade med kolvarnas väldiga nävar om vevarne, medan propellern vispade skum av Rivöfjordens blåvattrade böljor...."

Efter 17 års tjänst hos rederiet såldes hon 1942 till Rexbolaget. De sista två åren hade hon då varit sysselsatt på malmtraden mellan Sverige och Tyskland.

Vi ser henne på ovanstående teckning signerad Arne Gadd. Teckningen som kanske mer visare hennes "själ" än hennes detaljerade yttre är gjord någon gång på slutet av 50-talet när hon seglade under Rexbolagets flagga som *Fogdö*.

Enligt bildtexten är hon fångad utanför Klippan i Göteborg i samband med lotsbytet. Arne Gadd skriver poetiskt:

" ... hur mjukt, hur lady-like, rörde hon sig inte uppför strömmen – med vilken gratie svängde hon inte runt Fiskhamnshörnet på väg upp till losseplatsen, med ljuset och skuggorna smekande det gamla skrovet, och den vita rökskyn sakta rörande sig i vinden som en vajande plym i en barett...."

Efter försäljningen till Rexbolaget dröjde det sex år innan det blev dags för nästa båt med namnet *Roslagen*. I februari 1948 fick rederiet klartecken från Valutakontoret att köpa in ett äldre surplus-fartyg, en konverterad "laker", från USA. Till henne återkommer vi senare.

Fogdö, ex *Roslagen*[II], hängde med ända till 1961 då det blev dags för sista resan som ställdes till Göteborg där hon skrotades.

Text: Bo Jershed